

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา เรื่องการพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช นครศรีธรรมราช สำหรับนักศึกษา ผู้วิจัยขอแนะนำรายละเอียดประกอบด้วย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ระเบียบวิธีการวิจัย

การพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทย์พัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช นครศรีธรรมราช สำหรับนักศึกษา เป็นการวิจัยและพัฒนา วัตถุประสงค์เพื่อสร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์ ทดลองใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช นครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่สมัครเข้าเรียนในภาคต้น ปีการศึกษา 2554 ซึ่งเป็นนักศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ ศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช นครศรีธรรมราช เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) เครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช นครศรีธรรมราช (2) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ การเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้คือ (1) การเก็บข้อมูลจากแบบทดลองคุณภาพเครือข่ายสังคมออนไลน์ (2) การเก็บข้อมูลจากการเสนอแนะข้อคิดเห็นในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (3) การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบภาคสนาม และ (4) การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ การวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้คือ (1) การวิเคราะห์การพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์ (2) ผลการทดลองใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และ (3) การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และนำมาหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

1.2 ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นครศรีธรรมราช สำหรับนักศึกษา สรุปได้ดังนี้

1.2.1 ผลการวิเคราะห์การพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นครศรีธรรมราช สำหรับนักศึกษา ที่ได้พัฒนาขึ้นประกอบด้วย องค์ประกอบและขั้นตอน ดังนี้คือ องค์ประกอบด้านพื้นฐานของเครือข่ายสังคมออนไลน์ และ ขั้นตอนของการสร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์

1.2.2 ผลการทดลองใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นครศรีธรรมราช สำหรับนักศึกษา ที่ได้พัฒนาขึ้นในภาพรวมมีความเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านรูปแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีความเหมาะสมมาก ด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์จากศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. นครศรีธรรมราช มีความเหมาะสมมาก ด้านการติดต่อสื่อสารในเครือข่ายสังคมออนไลน์ระหว่างนักศึกษา มีความเหมาะสมมาก และด้าน ประโยชน์และความพึงพอใจต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีความเหมาะสมมากที่สุด

1.2.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นครศรีธรรมราช สำหรับนักศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยในด้านรูปแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยเห็นด้วย มากอันดับแรก เรื่องชื่อของเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความเหมาะสม และเรื่องการจัดกลุ่มนักศึกษา มสธ. เป็นกลุ่มจังหวัด ในเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยเห็นด้วยมากอันดับรองลงมา ด้านการ สื่อสารและการประชาสัมพันธ์จากศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. นครศรีธรรมราช มีค่าเฉลี่ยเห็นด้วยมาก อันดับแรก เรื่องข้อมูลข่าวสารจากศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. นครศรีธรรมราช เป็นประโยชน์ต่อการ เรียนในระบบการศึกษาทางไกล และเรื่องการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข่าวสารการศึกษาทันสมัย เป็นปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยเห็นด้วยมากอันดับรองลงมา ด้านการติดต่อสื่อสารในเครือข่ายสังคม ออนไลน์ระหว่างนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยเห็นด้วยมากอันดับแรก เรื่องการได้พบปะพูดคุยกับเพื่อน นักศึกษาในเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่เรียนด้วยกันทำให้เกิดแรงจูงใจทางเรียน และเรื่องการมี เพื่อนนักศึกษาในเครือข่ายสังคมออนไลน์ คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจในการเรียน มีค่าเฉลี่ยเห็น ด้วยมากอันดับรองลงมา และด้านประโยชน์และความพึงพอใจต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยเห็นด้วยมากอันดับแรก เรื่องคิดว่าสังคมออนไลน์นี้มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ทางไกล และเรื่องมีความพึงพอใจต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นครศรีธรรมราช สำหรับนักศึกษานี้มาก มีค่าเฉลี่ยเห็นด้วยมาก อันดับรองลงมา

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นครศรีธรรมราช สำหรับนักศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์ ทดลองใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ มีประเด็นในการอภิปรายผล คือ (1) ด้านรูปแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ (2) ด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์จากศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ.นครศรีธรรมราช (3) ด้านการติดต่อสื่อสารในเครือข่ายสังคมออนไลน์ระหว่างนักศึกษา และ (4) ด้านประโยชน์และความพึงพอใจต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์

2.1 คุณภาพเครือข่ายสังคมออนไลน์

การทดลองใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นครศรีธรรมราช สำหรับนักศึกษา พบว่ามีความเหมาะสมมาก ปัจจัยที่ส่งผลให้คุณภาพของเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีความเหมาะสมมากนั้น เนื่องมาจากการพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นไปขั้นตอน ดังนี้คือ (1) สร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์ (2) เชิญชวนกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมเครือข่ายสังคมออนไลน์ (3) สร้างกลุ่มนักศึกษา มสธ. จังหวัด (4) สร้างกลุ่มนักศึกษา มสธ. สาขาวิชา (5) ปรับปรุงและพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์ (6) ประเมินคุณภาพเครือข่ายสังคมออนไลน์ และ (7) ดูแลและปรับปรุงเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับ ปวีณา มีปိုင် และภวรัญชน์รัตน์ ภู่วิจิตร (2555: 155-156) กล่าวว่า สิ่งที่ต้องจัดเตรียมก่อนการสร้างโปรไฟล์บนเฟซบุ๊ก ประกอบด้วย (1) ชื่อเพจ (Page name) ชื่อเป็นส่วนสำคัญของการสร้างหน้าเพจ (2) รูปภาพ (Page Image) รูปภาพที่จะกำหนดให้เป็นภาพประจำเพจควรเป็นโลโก้ที่สื่อความหมายถึงเพจอย่างชัดเจน (3) ข้อมูล (Information) ข้อมูลต้องเตรียมสำหรับหน้าเพจจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหน้าเพจ และข้อมูลข่าวสารที่ต้องการอัปเดตให้สมาชิกรับทราบ และ (4) อีเมลกลุ่มสมาชิก (Suggest to Friends)

2.2 ความคิดเห็นของผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

ความคิดเห็นของผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นครศรีธรรมราช สำหรับนักศึกษา พบว่า ผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ประกอบด้วยด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.2.1 ด้านรูปแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ ผู้ใช้เห็นด้วยมากอันดับแรกกับเรื่อง ชื่อของเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องมาจากชื่อที่ใช้สำหรับเครือข่ายสังคม

ออนไลน์ ชื่อ “เครือข่ายนักศึกษา มสธ.ภาคใต้ตอนบน” และชื่อในการเข้าถึงเครือข่าย (URL) คือ www.facebook.com/stounst ซึ่งชื่อเครือข่ายและชื่อในการเข้าถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์สอดคล้องกับพื้นที่ และหน่วยงานที่รับผิดชอบให้บริการนักศึกษา มสธ. ใน 7 จังหวัด ภาคใต้ตอนบน และยังง่ายต่อการจดจำ สะดวกในการค้นหาและการเข้าถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับ ปวีณา มีป้อม และภวัญญ์รัตน์ ภูวิจิตร (2555: 155) กล่าวว่า ชื่อเป็นส่วนสำคัญของการสร้างหน้าเพจ จึงควรตั้งชื่อให้สื่อความหมายที่ชัดเจน สั้น กระชับ และจดจำได้ง่าย ที่สำคัญก่อนบันทึกชื่อควรตรวจสอบความถูกต้องให้แน่นอนเสียก่อน เพราะจะไม่สามารถกลับมาแก้ไขชื่อได้อีก และสอดคล้องกับ เมธา เกรียงปริญญากิจ (2554: 59-60) กล่าวว่า ชื่อที่ดีต้องง่ายและสะดวกง่าย Page ที่มีชื่อสะกดยากหรือการสะกดไม่คุ้นเคยกับคนไทยจะมีจำนวนสมาชิกน้อยอย่างเห็นได้ชัด การตั้งชื่อ Page นั้นไม่ได้มีไว้เพียงแค่แสดงตัวตนหรือความเท่าเท่านั้น แต่ยังมีผลอย่างมากกับการที่ผู้ใช้งานจะหา Page เจอ ไม่ว่าจะผ่านระบบการค้นหาของ facebook หรือแม้แต่ในการถูกจัดอันดับไว้ในผลการค้นหาของ Google

2.2.2 ด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์จากศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. นครศรีธรรมราช ผู้ใช้เห็นด้วยมากอันดับแรกกับเรื่อง ข้อมูลข่าวสารจากศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. นครศรีธรรมราช เป็นประโยชน์ต่อการเรียนในระบบการศึกษาทางไกล ทั้งนี้เนื่องจาก ศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ.นครศรีธรรมราช ได้ดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย ในการดูแลรับผิดชอบนักศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ โดยให้บริการนักศึกษาตั้งแต่แรกเข้าจนสำเร็จการศึกษา ในด้านการสื่อสารการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของศูนย์ถือว่าเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องการสื่อสารให้นักศึกษาได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมหรือได้ทำกิจกรรมการเรียนการสอนได้ทันตามเวลาที่กำหนด จึงมีผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เห็นด้วยมากอันดับแรก กับเรื่องข้อมูลข่าวสารจากศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ.นครศรีธรรมราช ซึ่งสอดคล้องกับ สุธิรพันธุ์ สักวรรต (2554: 85) กล่าวว่า การขอรับข้อมูลต่างๆ น่าจะเป็นความต้องการพื้นฐานของผู้ใช้งาน facebook โดยทั่วไป เพราะฉะนั้นหากมีการโพสต์ข้อมูลใดๆ ที่ลูกค้าไม่สามารถหาได้จากแหล่งอื่น และคนในองค์กรเป็นผู้ที่ตอบได้ หรือผู้ดูแลควรใช้โอกาสนี้ ในการตอบสนองการขอร้องนั้นให้เร็วที่สุด ในโลกของ Social Media ผู้ใช้งานมักจะชอบการได้รับข่าวสารบางอย่าง ที่ไม่สามารถหาได้จากแหล่งอื่นไม่ว่าจะเป็นเรื่องความลับต่างๆ ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ หรือข่าวลือที่มักจะแพร่สะพัดไปบน News Feed ได้รวดเร็วกว่าปกติ แต่สิ่งที่สำคัญมากคือ ความถูกต้องของเนื้อหาของข่าวสาร เพราะวิธีการเดียวที่จะป้องกันผลเสียที่จะตามมาจากการให้ข้อมูลผิด ก็คือการให้ข้อมูลที่ถูกต้องตั้งแต่ช่วงแรก ต้องเป็นแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

2.2.3 ด้านการติดต่อสื่อสารในเครือข่ายสังคมออนไลน์ระหว่างนักศึกษา ผู้ใช้เห็นด้วยมากอันดับแรกกับเรื่อง การได้พบปะพูดคุยกับเพื่อนนักศึกษาในเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่เรียนด้วยกันทำให้เกิดแรงจูงใจทางเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้เปิดโอกาสให้กับทุกคนอย่างเท่าเทียม โดยไม่จำกัดเพศ อายุ อาชีพ เวลา สถานที่ เรียนอยู่สถานที่ใดๆ เวลาใดๆ ก็ได้ตามความพร้อมของผู้เรียน นักศึกษาของมหาวิทยาลัยแต่ละคนจึงมีสถานะที่แตกต่างกัน เพราะทุกคนมีหน้าที่การงานประจำที่ต้องรับผิดชอบ การที่จะได้พบปะพูดคุยกับเพื่อนที่เรียนด้วยกันนั้นคงเป็นไปได้ยาก แต่เครือข่ายสังคมออนไลน์ช่วยให้ผู้เรียนได้พบปะกับเพื่อนที่เรียนด้วยกัน ผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จึงเห็นด้วยมากอันดับแรกกับเรื่อง การได้พบปะพูดคุยกับเพื่อนนักศึกษาในเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับ ชีห์ คลาร่า (2553: 102-103) กล่าวว่า แต่ก่อนการคงความสัมพันธ์กับใครๆ เป็นเรื่องยาก ถ้าคนสองคนมาพบกันในการประชุม การรักษาความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นต้องให้คนใดคนหนึ่งหรือทั้งสองคนคอยติดต่อกันตลอดเวลา การติดต่อสื่อสารจึงต้องใช้เวลาและการวางแผน ในทางตรงกันข้าม เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้รับการออกแบบมาให้เป็นการสื่อสารแบบเชิงรับ ข้อความแสดงสถานะ การแจ้งเตือน และข้อความแสดงวันเกิดเพื่อนที่กำลังจะมาถึงในเฟซบุ๊ก ช่วยเตือนให้เราติดต่อกันอยู่เสมอ สิ่งเหล่านี้ทำให้เราสนุกและมาจากความรู้สึกเห็นภาพ มีความเคลื่อนไหวตลอดเวลา สืบค้นง่าย และอัปเดตเรื่องราวต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

2.3.4 ด้านประโยชน์และความพึงพอใจต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ ผู้ใช้เห็นด้วยมากอันดับแรกกับเรื่อง คิดว่าสังคมออนไลน์นี้มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนทางไกล ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เห็นว่ามีประโยชน์ต่อการรับรู้ข่าวสารการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัย ได้รับการตอบปัญหาต่างๆ จากเครือข่ายสังคมออนไลน์นี้ ได้เข้ากลุ่มกับเพื่อนที่เรียนอยู่ในจังหวัดเดียวกัน ได้เข้ากลุ่มกับเพื่อนที่เรียนในสาขาวิชาเดียวกัน ได้พบปะพูดคุยปรึกษาหารือกับเพื่อนที่เรียนด้วยกันทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่มีต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริลักษณ์ โรจนกิจอำนวย (2555: 16) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของคุณภาพความสัมพันธ์ที่เกิดจากความชอบและพอใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ตลอดจนความรู้สึกยินดีที่ได้ติดต่อกับผู้ใช้นบนเครือข่ายสังคม นอกจากนี้คุณภาพความสัมพันธ์จะเกิดขึ้นเมื่อผู้รู้สึกผูกพันกับการใช้เครือข่ายสังคมกล่าวคือ องค์ประกอบความผูกพันเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดคุณภาพความสัมพันธ์ทำให้ผู้ใช้ผูกพันในการติดต่อสื่อสาร รู้สึกสนุกกับการติดต่อสื่อสารรู้สึกถูกใจที่ได้ติดต่อสื่อสารและต้องการรักษาความสัมพันธ์กับผู้ใช้นบนเครือข่ายสังคมออนไลน์

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นครศรีธรรมราช สำหรับนักศึกษา มีข้อเสนอแนะ 2 ประการ คือ (1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และ (2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ที่จะช่วยให้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นครศรีธรรมราช สำหรับนักศึกษา ที่พัฒนาขึ้นจากงานวิจัยในครั้งนี้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้

3.1.1 ด้านรูปแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ ผู้ใช้เห็นด้วยน้อยที่สุดกับเรื่อง วิดีทัศน์ที่นำเสนอเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพราะฉะนั้น ผู้ดูแลระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ ต้องพิจารณาในการนำเสนอวีดิทัศน์ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยการนำเสนอวีดิทัศน์บนเฟซบุ๊กบางส่วนตามข้อจำกัดที่อัปโหลดขึ้นได้ ส่วนวีดิทัศน์ที่ไม่สามารถอัปโหลดบนเฟซบุ๊กได้ จะต้องอัปโหลดไว้ที่เว็บไซต์อื่น เช่น www.youtube.com แล้วสร้างลิงค์เชื่อมโยงกับเฟซบุ๊ก และควรมีการสร้างลิงค์เชื่อมโยงมายังวีดิทัศน์เพื่อการศึกษาชุดวิชา วีดิทัศน์กิจกรรมข่าวสารการประชาสัมพันธ์ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

3.1.2 ด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์จากศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. นครศรีธรรมราช ผู้ใช้เห็นด้วยน้อยที่สุดกับเรื่อง การสอบถามปัญหาจากนักศึกษาแบบฝากข้อความ มีความสะดวกและได้รับคำตอบที่ถูกต้องรวดเร็ว เพราะฉะนั้น ผู้นำเครือข่ายสังคมออนไลน์นี้ไปใช้เพื่อการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ต้องทำงานเป็นทีมและมีวางแผนจำนวนผู้รับผิดชอบในการตอบปัญหาแต่ละช่วงเวลาให้เหมาะสม ให้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว สอดคล้องกับช่วงเวลาและความต้องการของผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการสอบถามปัญหา

3.1.3 ด้านการติดต่อสื่อสารในเครือข่ายสังคมออนไลน์ระหว่างนักศึกษา ผู้ใช้เห็นด้วยน้อยที่สุดกับเรื่อง การเข้ากลุ่มเพื่อนที่เรียน อยู่ในจังหวัดเดียวกัน ทำให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางการเรียน เพราะฉะนั้น ผู้นำเครือข่ายสังคมออนไลน์นี้ไปใช้ ควรบริหารจัดการกลุ่มนักศึกษา มสธ.จังหวัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยการเชิญชวนนักศึกษา ชมรมนักศึกษา บัณฑิตศึกษา ที่อยู่ในจังหวัดนั้นๆ ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางการเรียนทางไกลกับมหาวิทยาลัย ที่มีจิตสาธารณะชอบช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม เข้ามาในกลุ่มนักศึกษา มสธ.จังหวัด เพื่อคอย

ช่วยเหลือทางการเรียน โดยการให้ข้อมูล แนะนำ ปรึกษาพูดคุย และให้กำลังใจในการเรียนกับผู้ใช้
เครือข่ายสังคมออนไลน์ในกลุ่มนักศึกษา มสธ.จังหวัด

3.1.4 ด้านประโยชน์และความพึงพอใจต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ ผู้ใช้เห็นด้วย
น้อยที่สุดกับเรื่อง หลังจากใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แล้ว ทำให้มั่นใจว่าสามารถเรียนในระบบ
การศึกษาทางไกลได้ประสบความสำเร็จ เพราะฉะนั้น ผู้นำเครือข่ายสังคมออนไลน์นี้ไปใช้ให้เกิด
ประโยชน์สูงสุดนั้น ต้องคำนึงถึงเรื่องที่ผู้ใช้เห็นด้วยน้อยที่สุด ดังประเด็นที่กล่าวมา และประเด็น
อื่นที่ผู้ใช้เห็นด้วยน้อย ควรนำไปพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการใช้ให้มีประสิทธิภาพมาก
ที่สุด

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยเรื่องการพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทย์พัฒนา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช นครศรีธรรมราช สำหรับนักศึกษา มีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้ง
ต่อไป ดังนี้

3.2.1 การพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมราช นครศรีธรรมราช สำหรับนักศึกษา ในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เว็บไซต์เฟซบุ๊กเป็น
เครื่องมือในการวิจัย พบว่ามีผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ผ่านโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน
เป็นจำนวนมาก ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยผ่าน
โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน

3.2.2 การวิจัยครั้งนี้มีผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวนมากได้สอบถามข่าวสาร
กิจกรรมการศึกษาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยทั้งในระบบออนไลน์และออฟไลน์ เช่น การสมัคร
การลงทะเบียนเรียน การจัดกิจกรรมการเรียน โดยเฉพาะเรื่องการออกให้บริการเคลื่อนที่
ของศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช นครศรีธรรมราช ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
ฉะนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการออกให้บริการนักศึกษาเคลื่อนที่ และการวิจัย
พัฒนาการให้บริการนักศึกษา